

> Εκλογολογιστική Συνέλευση Σ.Ε.Κ.

Στην Αθήνα σήμερα 2-4-2006 και ώρα 10.00 π.μ., στην αίθ. 51 του Παντείου Πανεπιστημίου, συγκλήθηκε η Εκλογολογιστική Γενική Συνέλευση του Συλλόγου Ελλήνων Κοινωνιολόγων.

Το Δ.Σ. διαπίστωσε απαρτρία και από τα μέλη της Γενικής Συνέλευσης εκλέχτηκε τριμελές προεδρείο αποτελούμενο από τα τακτικά μέλη: Αθανασούλια Αλέκο, ως Πρόεδρο, Χριστοδούλου Γιάννα, ως Γραμματέα και Μπαλασοπούλου Βιολέτα, ως μέλος.

[Απολογισμός δράσεων του Δ.Σ. του Σ.Ε.Κ για τη θητεία των ετών 2004 - 2006]

Το Δ.Σ. του ΣΕΚ στη διάρκεια της διετούς θητείας του επικέντρωσε το ενδιαφέρον του σε ορισμένα βασικά ζητήματα που απασχολούν πάγια τον κλάδο μας ή αντιμετώπισαν τα μέλη μας την ανάλογη περίοδο. Παράλληλα, υπήρξε ανάγκη ρύθμισης ορισμένων οργανωτικών δυσλειτουργιών με στόχο την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία του Συλλόγου μας.

→ Στον οργανωτικό τομέα έγιναν οι αναγκαίες ρυθμίσεις και ανακατατάξεις για την αποτελεσματικότερη λειτουργία του Δ.Σ. Ενημερώθηκε το αρχείο μελών. Εμπλουτίστηκαν με νέο υλικό το «Κοινωνιόγραμμα» και η ιστοσελίδα του ΣΕΚ που αναδιαρθρώθηκε και εμπλουτίστηκε με την επικαιρότητα.

→ Στις επιστημονικές δραστηριότητες του ΣΕΚ περιλαμβάνονταν Ημερίδες, Σεμινάρια για κατάρτιση κοινωνιολόγων σε ειδικά θέ-

ματα, ένα Συνέδριο στο Πάντειο και ένα άλλο στη Σαντορίνη σε συνεργασία με το Επαρχείο Θήρας και πολλές συμμετοχές σε ημερίδες και συνέδρια άλλων φορέων.

→ Η προώθηση των επαγγελματικών ενδιαφερόντων των κοινωνιολόγων επιχειρήθηκε μέσα από επαφές με στελέχη και υπευθύνους του Π.Ι., του Υπουργείου Παιδείας, του Υπουργείου Εργασίας και άλλων οργανισμών δημόσιων ή Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Διαβιβάστηκαν αιτήματα για διορισμούς και αναθέσεις, για την τεχνική εκπαίδευση για θέματα επαγγελματικού προσανατολισμού, για συμμετοχή κοινωνιολόγων σε οργανισμούς, στους ΟΤΑ και στα Υπουργεία, για τα καθήκοντα και τις επαγγελματικές αρμοδιότητες των πτυχιούχων κοινωνιολογίας.

[Οικονομικός Απολογισμός 2004-2006]

Αποθεματικό για αγορά γραφείου ..... 12.037.45€
Διαθέσιμο υπόλοιπο στο ταμείο Σ.Ε.Κ. .... 2669.31€

Το Προεδρείο της Γενικής Συνέλευσης εξέτασε το ενδεχόμενο πραγματοποίησης της προγραμματισμένης Καταστατικής Συνέλευσης. Δεν διαπίστωσε όμως την απαιτούμενη αυξημένη απαρτία του 50% των ταμειακά τακτοποιημένων μελών του Σ.Ε.Κ και δεν πραγματοποιήθηκε η Καταστατική Συνέλευση. Η Καταστατική Συνέλευση ορίστηκε για την 26^η Νοεμβρίου 2006. Η πρόεδρος του Παραρτήματος Θεσ/κης, κα. Άννα Τριχοπούλου, αναφέρθηκε στην ανάγκη αλλαγών στο Καταστατικό λόγω

των σύγχρονων εξελίξεων. Πρότεινε να γίνει νέα καταστατική συνέλευση για την τροποποίηση του και οι προτάσεις για βελτίωση του να επεξεργαστούν από το Δ.Σ. συνεπικουρούμενο από μια γνωμοδοτική επιτροπή και να κοινοποιηθούν στα μέλη του ΣΕΚ πριν την πραγματοποίηση της Καταστατικής Συνέλευσης.

Μετά από τις παραπάνω τοποθετήσεις αποφασίστηκε και ψηφίστηκε από τα μέλη της Γενικής Συνέλευσης ότι το νέο Δ.Σ. είναι υποχρεωμένο να συγκαλέσει την 26^η Νοεμβρίου 2006 νέα Καταστατική Συνέλευση για τροποποιήσεις του καταστατικού του Σ.Ε.Κ. Συστάθηκε Γνωμοδοτική Επιτροπή για την επεξεργασία προτάσεων τροποποίησης του Καταστατικού.

Η εν λόγω επιτροπή θα είναι ανοικτή με πυρήνα τα μέλη:

1. Τριχοπούλου Άννα, 2. Γκαβανίδη Γιάννη, 3. Κωνσταντοπούλου Χριστιάνα, 4. Χανδάνο Γιώργο, 5. Μαραγκάκη Εμμανουήλ, 6. Βελέττζα Σοφία, 7. Αθανασούλια Αλέκο, 8. Πατσό Χρήστος.

Στη συνέχεια της συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης ο πρόεδρος Νίκος Φακιολάς αναφέρθηκε στην ανάγκη έγκρισης του Κώδικα Επαγγελματικής Δεοντολογίας των Κοινωνιολόγων. Αποφασίστηκε να εγκριθεί ο Κώδικας Δεοντολογίας Κοινωνιολόγων στη διάρκεια της επόμενης Τακτικής Γενικής του Συλλόγου μας.

Μετά τη συζήτηση εγκρίθηκε ο Απολογισμός του Δ.Σ. του Σ.Ε.Κ. κι αυτό απαλλάχτηκε από τα καθήκοντά του. Το Προεδρείο της Γ.Σ. έκλεισε τη συνεδρίαση και τα μέλη του υπογράψαν το σχετικό Πρακτικό.

ΒΙΒΛΙΟ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Η συνάδελφος **Ελένη Μπρίκα** δημοσίευσε το βιβλίο της με τίτλο «**Κοινωνία, Πληροφόρηση και Εκπαίδευση**» και υπότιτλο «**Οι τεχνολογίες πληροφορίας και επικοινωνίας στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα**», εκδόσεις: τα τραμάκια.

Το θέμα της εισαγωγής και χρήσης των τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας (Τ.Π.Ε.) στο εκπαιδευτικό σύστημα δεν έχει αναλυθεί ιδιαίτερα από κοινωνιολογική άποψη-πολύ περισσότερο σε ό,τι αφορά το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα. Το βιβλίο ασχολείται με παρουσίαση στοιχείων και αναλύσεων που αφορούν τις Τ.Π.Ε., το ρόλο τους στο σύγχρονο κόσμο και στα εκπαιδευτικά συστήματα των πιο αναπτυγμένων καπι-

ταλιστικών χωρών με αναφορά και στη σύγχρονη ελληνική κοινωνία και το εκπαιδευτικό της σύστημα. Στη συνέχεια εξετάζεται η εισαγωγή των Τ.Π.Ε. στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα, κυρίως το πρόγραμμα Οδύσσεια και το περιεχόμενο δύο επίσημων κειμένων που την αφορούν, καθώς και εκείνο των γενικών ενοτήτων των σχολικών εγχειριδίων, με βάση μια σημειολογική ανάλυση στην πρώτη περίπτωση και την ανάλυση περιεχομένου στη δεύτερη, με στόχο την ανάδειξη των ιδεολογικών παραμέτρων του θέματος. Το βιβλίο βασίζεται σε στοιχεία της διδακτορικής διατριβής που εκπόνησε η Ε. Μπρίκα, καθηγήτρια Κοινωνιολογίας στο Πειραματικό Λύκειο του Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

Κοινωνιόγραμμα Περιοδική έκδοση του Συλλόγου Ελλήνων Κοινωνιολόγων (Σ.Ε.Κ.) • ΤΕΥΧΟΣ 71

- ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Πλατεία Αγ. Θεοδώρων 3, Αθήνα 105 61,
- ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Τ.Θ. 4239, 102 10 ΑΘΗΝΑ, Τηλ./Fax: 210 32.55.521
- ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: www.sociology.gr, E-MAIL: slek@otenet.gr
- ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΩΝ • Εκδότης: Νίκος Φακιολάς
- ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Χρήστος Πατσός
- ΜΕΛΗ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ: Σταράτης Βενέτης, Άκης Κατσούλας, Μαρούλα Κανταράκη, Στέλιος Γιατρουδάκης, Εύη Ντίνου.
- ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Στέλιος Γιατρουδάκης
- Προτιμούμε να στέλνετε την αλληλογραφία στην ταχυδρομική θυρίδα.

Τα ενυπόγραφα κείμενα εκφράζουν τις απόψεις των συγγραφέων τους και δεν είναι αυτονόητο ότι υιοθετούνται από το Δ.Σ. του Σ.Ε.Κ.

→ Η Γενική Συνέλευση δέσμευσε το επόμενο Δ.Σ. να πραγματοποιήσει νέα **Καταστατική Συνέλευση**

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ Δ.Σ. του Σ.Ε.Κ

σεις ή διορθώσεις στα παραπάνω κείμενα για την τελική διαμόρφωση τους.

την 26^η Νοεμβρίου 2006. Οι προτάσεις για βελτίωση του Καταστατικού θα επεξεργαστούν από το Δ.Σ. συνεπικουρούμενο από ανοιχτή γνωμοδοτική επιτροπή με πυρήνα τα μέλη του ΣΕΚ Αθανασούλια Αλέκο, Σοφία Βελέντζα, Γιάννη Γκαβανίδη, Χριστιάνα Κωνσταντοπούλου, Εμμανουήλ Μαραγκάκη, Χρήστο Πασό, Άννα Τριχοπούλου, Γιώργο Χανδάνο.

→ Αποφασίστηκε στη διάρκεια της επόμενης Τακτικής Γενικής Συνέλευσης να εγκριθεί ο Κώδικας Δεοντολογίας Κοινωνιολόγων που έχει προετοιμαστεί από τον πρόεδρο του Σ.Ε.Κ, Ν.Φακιολά, και έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα www.sociology.gr Παρακαλούνται οι συνάδελφοι να απευθύνουν γραπτά, με όποιο μέσο επιθυμούν, τις παρατηρήσεις τους για συμπληρώ-

→ Τα γραφεία του Σ.Ε.Κ. θα είναι ανοιχτά κάθε **Τρίτη και Πέμπτη (6-8 μ.μ.)**, (Πλατ. Αγ.Θεοδώρων 3, Γ'ορ.) με τη συμμετοχή μελών του Δ.Σ.

→ Παρακαλούνται τα μέλη του Σ.Ε.Κ να στέλνουν **την αλληλογραφία ή τις επιταγές τους μόνο στην ταχυδρομική θυρίδα, (Τ.Θ. 4239, Αθήνα 10210)** και όχι στη διεύθυνση των γραφείων, διότι έρχονται εκπρόθεσμα ή δεν φτάνουν στο Δ.Σ. του ΣΕΚ. Διεθνές Συνέδριο με θέμα: **“Προκλήσεις για πριν και μετά την Αναδοχή”** θα πραγματοποιηθεί στην Αθήνα 5 & 6 Μαΐου 2006. Πληροφορίες από τη συνάδελφο Σοφία Βελέντζα (Κέντρο Ερευνών “Ρίζες”), τηλ. 211 7507434, κιν.6974 412967, email: ssoftoula@in.gr

■ Με απόφαση της Εκλογοαπολογιστικής Γενικής Συνέλευσης του Σ.Ε.Κ (2/4/2006) ορίστηκαν **οι εκλογές για την ανάδειξη νέου Δ.Σ. την Κυριακή 28 Μαΐου 2006, ώρα 10:00 ως 19:00, στην Αθήνα στα γραφεία του Σ.Ε.Κ.** Ορίστηκε με ομόφωνη απόφαση Εφορευτική Επιτροπή από τα εξής μέλη του Σ.Ε.Κ: **Ερασμία Γιαννακάκου, Σαπφώ Κουγιανού Γεσθημανή Σαραντοπούλου, Κατερίνα Τζανόνε-Τζώτζη, Γιάννα Χριστοδούλου.**

Οπτικά - Φακοί Επαφής - ΟΝΑΡ

Παπαθανασίου Λουκάς

Αριστειδου 12, Αθήνα (κέντρο), τηλ. 210 3237996

[ΕΝΙΑΙΟ ΨΗΦΟΔΕΛΤΙΟ ΓΙΑ ΤΟ Δ.Σ. του ΣΕΚ στις εκλογές 28-05-2006]

1. Βελέντζα Σοφία	13. Λεωτσάκου Μπέττυ
2. Βενέτης Σταμάτης	14. Μητροφάνη Χρύσα
3. Βλάχου Αθανασία	15. Μπακάλης Δημήτρης
4. Βουγιουκλάκη Λουίζα	16. Ντούρου Μαρία
5. Γιατρουδάκης Στέλιος	17. Πανούσης Γιάννης
6. Ζαφρανίδου Κατερίνα	18. Πατσός Χρήστος
7. Ηλιαρείζη Κατερίνα	19. Πέδου Άννα
8. Κατσούλας Θεοδόσης	20. Πλειός Γεώργιος
9. Κονδύλη Μαρία	21. Στασινοπούλου Όλγα
10. Κοταλακίδης Γρηγόρης	22. Τζούμα Αναστασία
11. Κουλέτου Έλσα	23. Τσαπατσάρη Λία
12. Κουτσοδήμος Θανάσης	24. Φακιολάς Νίκος

[ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ]

Για τις εκλογές 28-05-2006

1. Αντωνοπούλου Κατερίνα
2. Κανταράκη Μαρούλα
3. Κεσκινίδου Μαρία
4. Μόσχου Ελένη
5. Ντίνου Εύη
6. Πετράκης Κώστας
7. Φιολιτάκη Μαρία

Θέμα:

ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΕΝΗ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ Ή ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ

Κατά τα τελευταία κυρίως χρόνια, μέσα από τις κατευθύνσεις της άρχουσας ιδεολογίας και τις λανθασμένα αξιολογούμενες ανάγκες των κοινωνιών, συνειδητά ή ασυνείδητα, τα Πανεπιστήμια υφίστανται μία διπλή επίθεση υποβάθμισης. Πρόκειται, πρώτο, για την προσπάθεια μετατροπής τους σε Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, και, δεύτερο, για τον επικειρούμενο και «ονομαζόμενο» προσανατολισμό τους στην αγορά ή τις ανάγκες της αγοράς. Στο σύντομο σημείωμα που ακολουθεί, επιχειρώ να δείξω ποιο εί-

ναι το έργο που καλούνται να δημιουργήσουν, ιστορικά ανά τους αιώνες, και σε μεγάλο βαθμό εξακολουθούν να δημιουργούν τα Πανεπιστήμια.

Πριν απ' όλα θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι τα Πανεπιστήμια αποτελούν Οικουμενικές Πολιτείες, στις οποίες καλλιεργούνται όλες οι γνώσεις, οι επιστήμες και οι τέχνες, και στις οποίες αναπτύσσεται ταυτόχρονα η σημαντικότερη δυνατή ανθρώπινη παιδεία και πολιτισμός. Τούτο σημαίνει ότι τα Πανεπιστήμια καλούνται να αναλάβουν και να φέρουν σε πέρας το εξής πολύπλευρο έργο.

Πρώτον, να συγκεντρώσουν, να κατατάξουν και να αξιολογήσουν όσο το δυνατόν περισσότερες γνώσεις είναι δυνατόν να συναντήσουν σ' ολόκληρο τον κόσμο, αλλά και στην ιστορία. Να αξιολογήσουν τις γνώσεις αυτές με βάση τις ανάγκες που έχει η κάθε κοινωνία αλλά και η ανθρωπότητα ολόκληρη, τόσο από πλευράς άμεσης επιβίωσης, όσο όμως και από πλευράς ψυχικής και ηθικής ανάπτυξης, δικαίωσης και ολοκλήρωσης του κάθε ανθρώπου ξέχωρα αλλά και των κοινωνιών ως σύνολα. >>>

Δεύτερον, να δημιουργήσουν νέα γνώση, η οποία θεωρείται και είναι απαραίτητη για την εξελικτική πορεία της κοινωνίας, των κοινωνιών αλλά και της ανθρωπότητας. Υπενθυμίζω ότι οι κυβερνήσεις των σύγχρονων κρατών είναι εκείνες που αποτέλεσαν καθ' όλη την διάρκεια του 20ού, και όχι μόνον, αιώνα τους μεγαλύτερους «παραγγελιοδότες», τους σημαντικότερους επενδυτές και ενδιαφερόμενους για την ανάπτυξη τόσο της γνώσης όσο και του ανθρωπισμού και του πολιτικού δημοκρατικού πολιτισμού. Και τούτο, διότι οι κυβερνήσεις και μόνον είναι αυτές που μπορούν να επενδύσουν στις επιστήμες της φύσης αλλά και του ανθρώπου, εφ' όσον αυτές και μόνον αποβλέπουν, στον βαθμό που το αποδέχθηκαν και το αποδέχονται, στην συνολική ανάπτυξη των κοινωνιών, ανάπτυξη όχι μόνον οικονομική, αλλά πολιτική, κοινωνική και ανθρωπιστική.

Οι κοινωνίες, μέσω των κυβερνήσεών τους, είναι αυτές που ενδιαφέρονται, και μπορούν να ενδιαφέρονται, για την πολιτισμική, την πολιτική και την βαθύτατα αισθητική ανάπτυξη και ολοκλήρωση των μελών τους. Η οποιαδήποτε μορφή αγοράς κινείται μόνον με βάση το κέρδος, και το έργο του πολιτικού και κοινωνικού πολιτισμού, η καλλιέργεια των ηθών και η πορεία της κοινωνικής δικαιοσύνης και ολοκλήρωσης, που κινητοποιούνται από

την ανθρωπιστική παιδεία των επιστημών του ανθρώπου δεν είναι δυνατόν να κοστολογηθεί ως προς τα αποτελέσματά της με κανέναν τρόπο.

Θα ήθελα να επισημάνω ότι τα Συντάγματα όλων των κρατών του σύγχρονου δυτικού πολιτισμού απορρέουν άμεσα από την βαθιά επίγνωση της αρχαίας ελληνικής γραμματείας και φιλοσοφίας, από την βαθύτατη αναζήτηση της ελευθερίας, των ελευθεριών και των τρόπων κατοχύρωσής τους. Θα ήταν δυνατή η φιλοσοφική και νομική παγίωση και υλοποίηση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και η καλλιέργεια των αντίστοιχων αρχών και αξιών, όπως και του νομοθετικού πλαισίου καθημερινής και πρακτικής εξασφάλισής τους εάν δεν είχε αναπτυχθεί η φιλοσοφία, η καλλιέργεια της έλλογης σκέψης και στην συνέχεια όλες οι κοινωνικές επιστήμες: ιστορία, κοινωνιολογία, πολιτική επιστήμη, κλπ; Μεγάλος αριθμός των ανδρών που συνένταξε το Σύνταγμα των ΗΠΑ γνώριζε και μελετούσε τα αρχαία κείμενα από μεταφράσεις, ενώ τρεις απ' αυτούς διάβαζαν απ' ευθείας την αρχαία Ελληνική γλώσσα, και όλοι τους επεδίωξαν μία σύνθεση της αθηναϊκής δημοκρατίας και της σπαρτιατικής αριστοκρατίας. Ποιο σύστημα αξιολόγησης θα αξιολογήσει το έργο της φιλοσοφίας, της κοινωνιολογίας και της ανθρωπολογίας, και ποια αγορά θα το χρηματοδοτήσει τους κλάδους των επιστημών του ανθρώπου; Με ποια μονάδα μέτρησης θα αξιολογήσουν τα αγαθά που οφείλονται και εξασφαλίζονται με την δημιουργία των Συνταγμάτων των σύγχρονων κρατών;

Η κατάκτηση του διαστήματος αποτέλεσε τον σχεδιασμό, πληρωμένο βέβαια από τους πτωχούς και πλούσιους φορολογούμενους πολίτες, που επέτρεψε στην ιδιωτική(sic) βιομηχανία να τελειοποιήσει τα προϊόντα της, αφού βέβαια τα Πανεπιστήμια παρήγαγαν την απαραίτητη τεχνολογία και τους απαραίτητους ώριμους ακαδημαϊκούς επιστήμονες. Και τούτο βέβαια, μετά την ανάπτυξη της φιλοσοφίας του χώρου και του χρόνου, και την σύγκρουση των ελεύθερων στοχαστών τους με τους φανατικούς της πίστης, του Ευαγγελίου και της Ιεράς Εξέτασης. Υπενθυμίζω ότι το διάστημα αποτελεί ένα πεδίο δράσης των κοινωνιών και της ανθρωπότητας και όχι της αγοράς. Εκτός κι αν η αγορά χρηματοδότησε έστω και μία βίδα στην τεχνολογία και την φιλοσοφία του διαστήματος και δεν το πληροφορηθήκαμε.

Τέλος, όλοι μας γνωρίζουμε πολύ καλά, ότι οι κρίσιμότεροι κλάδοι των επιστη-

μών που στρέφονται στην μελέτη του κλίματος, της μόλυνσης του περιβάλλοντος και της σεισμικής κατάστασης της Υδρογείου, συμπεριλαμβανομένης της έρευνας των Ωκεανών, της μετακίνησης των θαλάσσιων ρευμάτων και των υδάτινων πόρων, απορροφούν αστρονομικά ποσά, και ότι τα κονδύλια αυτά μόνον από τις κυβερνήσεις μπορούν να διατεθούν και διατίθενται, μόνον δηλαδή από τις κοινωνίες και τους φορολογούμενους. Η ιδιωτική, λεγόμενη, πρωτοβουλία πολύ λίγο στράφηκε και στρέφεται σε τέτοιου είδους ασύμφορες επενδύσεις και έρευνες.

Αναρωτιέμαι βέβαια εάν η βαθιά πολιτική και ηθική παιδεία των πολιτών και των ανθρώπων, η ανθρωπιστική και πολιτισμική τους καλλιέργεια, η αισθητική τους ολοκλήρωση και η ανθρωπινή δικαίωση τους έχουν κάποιο κέρδος για την αγορά; Αντίθετα, η αγορά ενδιαφέρεται μόνον για άβουλους και ακαλλιεργητους πολιτικά και αισθητικά καταναλωτές, τυφλά πειθήνιες σε όλων των ειδών τα πλασματικά προϊόντα μάζες, που εύκολα υποκύπτουν στα οποιαδήποτε κελεύσματα της μαζικής διαφήμισης και της συναισθηματικής αποχαύνωσης. Και τούτο βέβαια είναι εμφανές πολύ εύκολα.

Τρίτο, κατόπιν αυτών γίνεται εμφανές πως τα Πανεπιστήμια καλούνται να αναπτύξουν πριν απ' όλα ένα κατάλληλο ακαδημαϊκό περιβάλλον, (βιβλιοθήκες, εργαστήρια, κέντρα συνάντησης και επικοινωνίας, ευκαιρίες συνεργασίας και συναντήσεων, γραμματειακή και άλλη υποστήριξη) ώστε να καθίσταται δυνατή η δημιουργία ερευνητικού και διδακτικού προσωπικού υψηλών ικανοτήτων αλλά και μεγάλης επιστημονικής ολοκλήρωσης. **Δεν θα πρέπει να λησμονούμε ότι τα Πανεπιστήμια, πάνω απ' όλα, καλούνται να υποχρεούνται να παράγουν ακαδημαϊκούς καθηγητές, δασκάλους και ερευνητές στην αποκλειστική δημιουργικότητα των οποίων και στηρίζονται.** Και τούτο ούτε απλό είναι ούτε εύκολο. Πόσα χρόνια χρειάζεται ένας νέος επιστήμονας που μόλις ολοκλήρωσε την Διδακτορική του Διατριβή για να εξελιχθεί σε έναν πρώτου βεληνικού επιστήμονα και ακαδημαϊκό δάσκαλο και ερευνητή, πέντε, δέκα ή περισσότερα. Πόσοι ώριμοι επιστήμονες απαιτούνται, και ποιο είναι το απαραίτητο κρίσιμο συνολικό μέγεθος, ώστε να αναδειχθούν δέκα, δεκαπέντε ή είκοσι κορυφαίοι επιστήμονες σε κάθε γενιά και σε κάθε Πανεπιστήμιο: διακόσιοι, πεντακόσιοι, περισσότεροι; Πόσοι επιστήμονες μπορούν

Η αγορά ενδιαφέρεται μόνον για άβουλους και ακαλλιεργητους πολιτικά και αισθητικά καταναλωτές, τυφλά πειθήνιες σε όλων των ειδών τα πλασματικά προϊόντα μάζες, που εύκολα υποκύπτουν στα οποιαδήποτε κελεύσματα της μαζικής διαφήμισης και της συναισθηματικής αποχαύνωσης. Και τούτο βέβαια είναι εμφανές πολύ εύκολα.

να αντισταθούν στην ισοπέδωση και να αναπτυχθούν ολόπλευρα σε μία Εταιρία ή Βιομηχανία, όταν η μονοσήμαντη έρευνα που απαιτεί η παραγωγή και το κέρδος δεν αφήνουν κανένα περιθώριο ευρύτερης παρακολούθησης της εξέλιξης στον επιστημονικό τους κλάδο;

Είναι δηλαδή δυνατόν να αναπτυχθεί στην αγορά ένα συνεχώς εξελισσόμενο σώμα ολοκληρωμένων ερευνητών, ικανών να ανταποκρίνονται στις μεγάλες ανάγκες των κοινωνιών; Ή κάτι τέτοιο δεν μπορεί να συμβεί παρά μόνον στα κρατικά και δημόσια Πανεπιστήμια και Ερευνητικά Κέντρα, όπου η έμπνευση είναι δυνατόν να χρηματοδοτηθεί μακροχρόνια και να αποδώσει πραγματικά, διότι ακριβώς δεν πιέζει η απαίτηση του άμεσου και μεγάλου κέρδους; Σε πόσο σημαντική για τις κοινωνίες έρευνα μπορούν να οδηγήσουν οι επαγγελματικά προσανατολισμένες έρευνες και οι τοπικές ανάγκες;

Τα Πανεπιστήμια, όταν λειτουργούν ακαδημαϊκά και ελεύθερα, παράγουν, όπως και πάντα παρήγαγαν, επιστημονικό έργο και επιστήμονες τέτοιου βελνεκού, ώστε οι νέοι, επαγγελματικά προσανατολισμένοι, επιστήμονες και οι ανάγκες σε επιστημονικό προσωπικό και γνώσεις που έχουν οι τοπικές κοινωνίες να απορρέουν και να ικανοποιούνται αυτόματα και αυτονόητα ως δευτερεύοντα άμεσα αποτελέσματα.

Τα Πανεπιστήμια, έτσι, όπως ήδη έχει γίνει κατανοητό, καλούνται να παράγουν, όπως και πάντα παρήγαγαν εντελώς πρωτογενείς και πρωτότυπες σημαντικές γνώσεις σε ήδη γνωστά πεδία αλλά και σε εντελώς νέα, όπως επίσης, από την άλλη πλευρά, να καλλιεργήσουν τον πολιτισμό σε όλες του τις εκφάνσεις. Τα Πανεπιστήμια δηλαδή, καλούνται πριν και πάνω απ' όλα να παράγουν νέες επιστημονικές θεωρητικές αλλά και πρακτικές γνώσεις, μέσω των οποίων οι κοινωνίες κατορθώνουν να οργανωθούν, δημιουργώντας νέους επιστημονικά θεμελιωμένους τρόπους παραγωγής πολιτικών, συμβολικών και υλικών αγαθών.

Καλούνται δηλαδή να παράγουν πολιτισμό και ανθρωπισμό, πρακτικά δηλαδή εφαρμόσιμες ιδέες και αξίες, αρχές και τρόπους οργάνωσης και ανανέωσης όλων των πεδίων δημιουργίας και ζωής, που σκοπό έχουν την ευημερία αν όχι και την ολοκλήρωση των ανθρώπων. Θα πρέπει να υπενθυμίσω εδώ ότι υπάρχουν αγαθά που συνδέονται με την πραγματική ανάταση των ανθρώπων, των οποίων η αξία δεν είναι δυνατόν να αξιολογηθεί από την αγορά, ακόμη και στην περίπτωση που τα απαιτούμενα μέσα παραγωγής εκτιμώνται

σε χρήματα. Ποιος θα μπορούσε να αξιολογήσει με βάση τους κανόνες της αγοράς, πριν τελειώσει, την έρευνα του Παπανικολάου, που οδήγησε στο γνωστό «τεστ Παπ», για την οποία όμως θυσίασε πραγματικά την έμπνευση και τον κόπο είκοσι ετών έρευνας. Η οποιαδήποτε αγορά θα τον είχε σταματήσει στα τρία ή στα πέντε χρόνια χρηματοδότησης.

Ακαλλιέργητοι πολιτισμικά και ανθρωπιστικά επιστήμονες θα απογύμνωναν τις κοινωνίες μας από οποιαδήποτε κοινωνικότητα και ανθρωπισμό. Και αυτός ο κίνδυνος είναι σήμερα ορατός περισσότερο από οποιαδήποτε άλλη στιγμή του δυτικού και του παγκόσμιου πολιτισμού. Και τούτο, εξ αιτίας των εντελώς οικονομίστικων αντιλήψεων για τις ανάγκες των ανθρώπων και των κοινωνιών τους, που προβάλλονται όλο και πιο έντονα κατά τις τελευταίες δεκαετίες.

Θα έλεγα λοιπόν, ότι η ιστορία ή η φιλοσοφία, η κοινωνιολογία ή η ανθρωπολογία είναι απαραίτητα να διδάσκονται ταυτόχρονα με όλες τις επιστήμες. Είναι ο μόνος τρόπος για να κατανοήσουν οι άνθρωποι τους τρόπους με τους οποίους ο σεβασμός του ανθρώπου και της ζωής εμπλέκονται σε όλες τις σχέσεις και τις διαδικασίες παραγωγής και δημιουργίας γνώσης, επιστήμης αλλά και αγαθών. Διαφορετικά, οι τρομακτικές ανισότητες μεταξύ των ανθρώπων και των κοινωνιών τους, -οι μεγάλες ομάδες των αποκλεισμένων και των απο-ανθρωποποιημένων ανθρώπων, -οι νομιμοποιημένες και σιωπηλές, πάγιες όμως μορφές κοινωνικής, θρησκευτικής και πολιτικής βίας, οφειλόμενες στην οικονομική ισχύ και μόνον των ανθρώπων, των κοινωνικών ομάδων και των τάξεων, -η οικονομική χρήση των όπλων, -η οικονομίστικη αντίληψη της οικονομίας, -η αναγωγή του χρήματος σε εγκόσμιο και παγκόσμιο πρακτικό θεό, -όπως και η πρωτοκαθεδρία των ευτελών καταναλωτικών προϊόντων, που όμως απαστράπτουν ιδεολογικά, θα κατακεραματίζουν όλο και περισσότερο συναισθηματικά και νοητικά, σωματικά, ψυχικά και κοινωνικά τον άνθρωπο και τις κοινωνίες του.

Θέλω να πιστεύω πως ήδη έγινε άμεσα κατανοητή η τέταρτη μορφή σημαντικού έργου που παράγουν από την ίδρυσή τους τα Πανεπιστήμια: να μεταφέρουν, δηλαδή, και να διαδίδουν, όπως πάντοτε το έπρατταν, απ' ευθείας την γνώση στους κόλπους της κοινωνίας. Και μπορούν οι πάντες να διαπιστώσουν ότι αυτό κάνουμε όλοι οι ακαδημαϊκοί καθηγητές, δάσκαλοι και ερευνητές, με την καθημερινή μας παρουσία σε κέντρα αποφάσεων και εξουσίας,

εργασίας και κοινωνικής δημιουργίας, με ανακοινώσεις γνώσεων μέσω του τύπου, με την δημοσίευση μελετών και την πραγματοποίηση συμποσίων, στα οποία όλοι οι άλλοι μη ακαδημαϊκοί επιστήμονες και οι οποιοδήποτε ενδιαφερόμενοι μπορούν να αποκομίσουν από τις νέες γνώσεις.

Ο δημιουργικός συνεπώς χρόνος των Πανεπιστημίων και των ακαδημαϊκών καθηγητών κατανέμεται ως εξής:

- α.** Συλλογή, κατάταξη και αξιολόγηση των γνώσεων με βάση τις ανάγκες της κοινωνίας, απ' ολόκληρο τον κόσμο και την ιστορία.
- β.** Δημιουργία ακαδημαϊκών καθηγητών, δασκάλων και ερευνητών, υψηλών ικανοτήτων, δεξιότητων και ήθους, και, ταυτόχρονα, παραγωγή νέας γνώσης, μέσω της συνεχούς έρευνας.
- γ.** Μετάδοση και άμεση κοινωνική αξιοποίηση των γνώσεων αυτών μέσω της παρουσίας των ακαδημαϊκών σε κέντρα αποφάσεων, εξουσίας και κάθε είδους οικονομικά και κοινωνικά πεδία πράξης, και μέσω των ΜΜΕ, όπως και γίνεται.
- δ.** Δημιουργία, οργάνωση και διοίκηση των Πανεπιστημίων, των Ερευνητικών Κέντρων και των Ινστιτούτων ερευνών κάθε είδους. Και τέλος, και μόνον το ένα πέμπτο της εργασίας τους στρέφεται.
- ε.** Στην ανάδειξη νέων επιστημόνων, και δυστυχώς κατά τα τελευταία χρόνια μόνο «πτυχιούχων», αυτό που κατέληξε ευτελώς να ονομάζεται Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, στην οποία μάλιστα εντάχθηκε, (ώ του θαύματος) και η τεχνολογική λεγόμενη εκπαίδευση(!).

Αν οι ισχυρές οικονομικές, κοινωνικές και πολιτικές ομάδες και τάξεις των σύγχρονων κοινωνιών, μέσα από την τυφλή οικονομίστικη άρχουσα ιδεολογία, όπως και η πλειονότητα των πολιτικών δυνάμεων, αποφάσισαν να ισοπεδώσουν τα Πανεπιστήμια και να τα μετατρέψουν σε κέντρα κατάρτισης, υποβιβάζοντας τους ικανότερους δημιουργικούς και παραγωγικούς θεσμούς των σύγχρονων κοινωνιών σε διδακτήρια, υποχρέωσή μας, των ακαδημαϊκών, είναι να τους ενημερώσουμε και να αντισταθούμε.

Παναρτζος Αντώνης

*Αν. Καθηγητής Κοινωνιολογίας
Παντείου Πανεπιστημίου
Διευθυντής ΠΜΣ*